

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Iwona Koper (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie ze skargi strony pozwanej Q. sp. z o.o. z siedzibą
w [...] o wznowienie postępowania
w sprawie z powództwa S. G.
przeciwko Q. sp. z o.o. z siedzibą w [...]
o zapłatę,
zakończoną prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 23 lipca 2015 r., sygn. akt I ACa .../15
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 marca 2017 r.,
zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 24 października 2016 r., sygn. akt I ACa .../16,

**uchyla zaskarżone postanowienie w pkt 2;
odrzuca zażalenie w pozostałej części.**

UZASADNIENIE

Skarżąca Q. Spółki z o.o. z siedzibą w [...] wniosła o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 lipca 2015 r. i zmianę wyroku Sądu Okręgowego w [...] z dnia 4 lutego 2015 r. przez zasądzenie na rzecz powódki S. G. kwoty 53 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 października 2014 r. oraz oddalenie powództwa w pozostałej części obejmującej kwotę 142 845 zł.

Skargę o wznowienie oparła na podstawie wykrycia środków dowodowych mogących mieć wpływ na wynik sprawy w postaci dokumentów i akt innych postępowań zawierających środki dowodowe powstałe przed uprawomocnieniem się wyroku, o których nie wiedziała w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2 k.p.c.). Z dowodów tych wynikać ma, że powódka w rzeczywistości nie wpłaciła na poczet umowy rezerwacyjnej lokalu zawartej z pozwaną Q. Spółką z o.o., kwoty 142 845,00 zł, zasądzonej od pozwanej wyrokiem Sądu Okręgowego w [...]. Pozwana nie dysponując koniecznymi dowodami pozostawała w tej w sprawie w błędnym przekonaniu o dokonaniu takiej wpłaty podczas, gdy z uzyskanych obecnie dowodów wynika, że powódka i ówczesny prezes zarządu pozwanej w ten sposób usiłowali doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem pozwanej obciążając ją nieistniejącym długiem na rzecz powódki.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. skargę o wznowienie postępowania przyjmując, że wykryte przez skarżącą dowody nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Wskazał, że żądanie powódki zostało uwzględnione ze względu na nieważność umów zawartych przez powódkę z pozwaną spółką, co rodziło po stronie pozwanej obowiązek zwrotu powódce kwot, jakie na rzecz spółki wpłaciła. To, czy ostatecznie kwoty te (lub ich część) ówczesny prezes zarządu sobie przywłaszczył i jaki był ich dalszy los, pozostawało odrębną, nie rozpoznawaną w tej sprawie kwestią.

W zażaleniu pozwana zarzuciła sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, polegającą na bezpodstawnym przyjęciu, że wskazane w skardze o wznowienie postępowania

nowe okoliczności faktyczne i środki dowodowe powstałe przed uprawomocnieniem się wyroku, z których skarżąca nie mogła skorzystać w zakończonym prawomocnie postępowaniu nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, podczas gdy dokumenty te w sposób niebudzący wątpliwości wskazują, iż powódka nie wpłaciła na rzecz pozwanej spółki dochodzonej przez nią kwoty w wysokości 142.845,00 zł, nie powstało więc po stronie pozwanej zobowiązanie do jej zwrotu. Wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na tle motywów zaskarżonego postanowienia i w związku z treścią wniesionej skargi nie jest dostatecznie jasne, czy oparta ona została kumulatywnie na wykryciu okoliczności faktycznych i wykryciu środków dowodowych, a więc dwu podstawach, z których każda podlega odrębnej weryfikacji, czy też chodzi o powołanie dowodów na poparcie twierdzeń co do wykrytych okoliczności faktycznych.

W każdym jednak razie możliwość skutecznego powołania się na podstawę wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c. zależy od spełnienia łącznie trzech przesłanek: wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które istniały w toku postępowania ale nie zostały w nim powołane, niemożności skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu oraz ich możliwego wpływu na wynik sprawy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, strona skarżąca odwołując się do wskazanych w skardze dowodów spełniła dwa z tych wymogów, jednak nie jest to wystarczające do uznania, że wystąpiła wskazana w skardze podstawa wznowienia postępowania, gdyż dowody te nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Powołane w skardze środki dowodowe niewątpliwie dotyczą okoliczności tworzących podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku. Należy do niej okoliczność spełnienia przez powódkę świadczenia, do którego - jak przyjęto w sprawie - nie była ona zobowiązana wobec braku w chwili jego spełnienia ważnego zobowiązania. Wbrew stanowisku Sądu Apelacyjnego uzasadnienie podstawy

skargi o wznowienie nie uzasadnia przekonania że chodzi w niej o środki dowodowe mające potwierdzać okoliczność przywłaszczenia środków wpłaconych przez powódkę na poczet umowy przez prezesa zarządu pozwanej lecz o fikcyjne potwierdzenie przez tegoż dowodami KP takiej wpłaty, faktycznie nie dokonanej.

Wpływ wykrytych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych na wynik sprawy wyraża się w tym, że ich uwzględnienie w prawomocnie zakończonym postępowaniu mógłby prowadzić do innego rozstrzygnięcia sprawy dlatego, że poczynione wcześniej w sprawie ustalenia faktyczne okazałyby się wadliwe lub mogłyby być dokonywane dalsze ustalenia faktyczne podważające dotychczasowy wynik sprawy. O wpływie takim można mówić wówczas gdyby okazało się, że przy rozpatrzeniu nowych środków dowodowych powództwo nie zostałoby uwzględnione lecz doszłoby do jego oddalenia.

W świetle powyższego, wykryte przez skarżącą środki dowodowe, na podstawie których będzie można ustalić okoliczności faktyczne podważające wcześniejsze ustalenia faktyczne poprzedzające wydanie zaskarżonego skargą wyroku, uznać należy za mogące potencjalnie wpłynąć na wynik sprawy.

Zasadnie zarzuca więc skarżąca błędne przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że wniesiona skarga nie została oparta na ustawowej podstawie, co doprowadziło do nieuzasadnionego jej odrzucenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił w odnośnej części zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego, który ponownie rozpozna skargę o wznowienie postępowania oraz rozstrzygnie o kosztach postępowania zażaleniowego oraz odrzucił zażalenie w pozostałej części jako niedopuszczalne stosownie do art. 394¹ § 3 w zw. z art. 397 § 1 i art. 373 k.p.c.

jw

kc